Lietas Nr. C24095217
Lietas arhīva Nr. C-0952-17/6

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ogrē 2017. gada 31. augustā

Ogres rajona tiesa: tiesnesis D.Plaudis,
rakstveida procesā izskatīja civillietu biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2017.gada 8.maijā prasītājs Biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" pārstāvis apdrošināšanas AS "BTA Baltic Insurance Company" iesniedza tiesā prasības pieteikumu maza apmēra prasībā par naudas piedziņu pret /pers. B/, kurā prasītājs saskaņā ar Civillikuma 1759., 1779.pantu, Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 1.punktu, likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu, Civilprocesa likuma 195., 250.[20] pantu, lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam zaudējumus EUR 1173,25 apmērā, kā arī visus tiesāšanās izdevumus; atzīt prasītāja tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus no piespriestās zaudējumu summas par laika periodu no sprieduma spēkā stāšanas brīža līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2011.gada 3.augustā Ogres novadā, uz ceļa Taurupe-Zvaigznītes notika ceļu satiksmes negadījums starp transportlīdzekli Opel Omega, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, kas bija novietots stāvēšanai, un transportlīdzekli Jawa 350, bez valsts reģistrācijas numura, ko vadīja /pers. B/.

Par minēto ceļu satiksmes negadījumu tika pieņemts lēmums administratīvā pārkāpuma lietā Nr.PA871543, kurā norādīts, ka atbildīgais par ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanu ir transportlīdzekļa Jawa 350, bez valsts reģistrācijas numura, vadītājs /pers. B/. Uz ceļu satiksmes negadījuma brīdi transportlīdzeklim Jawa 350 nebija veikta tā īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana.

Pamatojoties uz zaudējumu atlīdzības pieprasījumu un izskatot atlīdzību lietas materiālus par transportlīdzekļa Opel Omega, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, bojājumiem ceļu satiksmes negadījuma rezultātā, biedrība „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" 2011.gada 15.septembrī pieņēma lēmumu par izmaksu Nr.0775/T- 364/20115R atlīdzināt AAS "BTA Baltic Insurance ??mpany" izmaksāto apdrošināšanas atlīdzības summu EUR 874,97 par transportlīdzekļa Opel Omega bojājumiem, kā arī pārskaitīja AAS "BTA Baltic Insurance ??mpany" par biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" atlīdzību lietas administrēšanu par kopējo summu EUR 298,28, pamatojoties uz 2005.gada 28.februāra Līgumu Nr.TAB/SAD-1 "Par savstarpējo sadarbību atlīdzību lietu administrēšanā" un pamatojoties uz 2009.gada 15.decembra Līgumu Nr.07-SAD-2009/9 "Par savstarpējo sadarbību regresa lietu administrēšanā."

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta pirmās daļas 1.punktu prasītājs nodrošina apdrošināšanas atlīdzības izmaksu to zaudējumu segšanai, kuras nodarījis transportlīdzeklis, kura īpašnieks savu civiltiesisko atbildību nav apdrošinājis.

Tā kā atbildētājs nesedz zaudējumus labprātīgi, prasītājs pilnvarojis apdrošināšanas AS "BTA Baltic Insurance Company" atgūt no Garantijas fonda izmaksātos naudas līdzekļus.

Prasītāja pārstāvis norāda, ka tika atbildētājam nosūtījis pretenziju un brīdinājumu par zaudējumu atlīdzināšanu. Zaudējumus atbildētājs nav labprātīgi atmaksājis, tādējādi prasītājs ir spiests vērsties tiesā.

Prasītājs norādījis, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē

2017.gada 15.maijā atbildētājam nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojumu veidlapa. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.[21] panta otrajā daļā noteiktajam, atbildētājam izskaidrots, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka atbildētājs var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Atbildētājs paskaidrojumus nav iesniedzis.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmo daļu, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Puses nav lūgušas iztiesāt lietu tiesas sēdē un tiesa nav uzskatījusi par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, līdz ar to 2017.gada 20.jūnijā pieņemts lēmums un pusēm paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā un sprieduma noraksts pusēm būs pieejams tiesas kancelejā 2017.gada 31.augustā.

Civilprocesa likuma 56.panta piektā daļa nosaka, ka tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Civilprocesa likuma 56.[1] panta otrā daļa nosaka, ka tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.

Tiesa atzīst, ka par procesu atbildētājam ir paziņots, jo tiesas dokumenti nosūtīti uz atbildētāja deklarētās dzīvesvietas adresi.

Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, tiesa atzina, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Ievērojot Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētājs nav apstrīdējis pret viņu celto prasību.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 31. panta pirmo daļu apdrošinātāji, kas ir apdrošinājuši ceļu satiksmes negadījumos iesaistīto transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesisko atbildību, vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs, ņemot vērā ceļu satiksmes negadījuma apstākļus, izvērtē un nosaka katras ceļu satiksmes negadījumā iesaistītās personas atbildību par nodarītajiem zaudējumiem.

Saskaņā ar minētā panta otro daļu zaudējumu atlīdzina tas apdrošinātājs, kurš apdrošinājis zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs.

Apmierināms prasītāja lūgums no atbildētāja piedzīt atlīdzības summu EUR 874,97 apmērā.

No lietas materiāliem redzams, ka 2011.gada 3.augustā Ogres novadā, uz ceļa Taurupe-Zvaigznītes notika sadursme. Kā rezultātā sadūrās transportlīdzeklis Jawa 350, bez valsts reģistrācijas numura, kura vadītājs bija /pers. B/, un Opel Omega, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, un transportlīdzeklis, kam tika nodarīti zaudējumi. Saskaņā ar Izziņu par ceļu satiksmes negadījumu ceļu satiksmes negadījumu izraisīja /pers. B/ (lietas 13.lapa). Transportlīdzekļa transportlīdzeklis Jawa 350, bez valsts reģistrācijas numura, kuru vadīja /pers. B/ sauszemes transportlīdzekļu īpašnieka obligātā civiltiesiskās atbildības apdrošināšana nebija veikta (lietas 12., 13.lapa).

No Apdrošināšanas atlīdzības pieteikuma Nr.TAB-47-00003/01-2011 izriet, ka negadījumā bojātā transportlīdzekļa Opel Omega, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, īpašnieks /pers. I/ pieteica apdrošināšanas atlīdzību prasītājam sakarā ar negadījumu (lietas 14.lapa).

No lietas materiālos esošā Transportlīdzekļa apskates protokola Nr.11-509 redzams, ka 05.08.2011. tika sastādīts transportlīdzekļa Opel Omega, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, apskates protokols, konstatējot minētā transportlīdzekļa bojājumus un remonta veidu. No pievienotā transportlīdzekļa zaudējumu aprēķina izriet, ka transportlīdzekļa Opel Omega remontdarbu kopsumma sastāda Ls 614,93 jeb EUR 874,97 (lietas 15., 16.lapa).

No 2011.gada 9.septembra maksājuma uzdevuma Nr.165354 redzams, ka prasītāja pārstāvis veica pārskaitījumu /pers. I/ prasībā norādītās zaudējumu summas Ls 614,93 jeb EUR 874,97 apmērā (lietas 17.lapa).

No Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 3.panta otrās daļas izriet, ka īpašnieka civiltiesisko atbildību par katru ceļu satiksmē lietoto transportlīdzekli apdrošina ikviens transportlīdzekļa īpašnieks, noslēdzot attiecīgu apdrošināšanas līgumu. Ja īpašnieks nodevis lietošanā citai personai transportlīdzekli, par kuru nav noslēgts apdrošināšanas līgums vai transportlīdzekļa lietošanas laikā ir beidzies apdrošināšanas līguma termiņš, apdrošināšanas līgumu īpašnieka vārdā slēdz transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs. Apdrošināšanas pienākuma nav tiesīgajam lietotājam, kas ir darba tiesiskajās vai dienesta attiecībās.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41. panta otrās daļas 1. punktu prasītāja ir tiesīga iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieku, ja tas nav apdrošinājis īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai pret šā transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju.

Civillikuma 1779.pants noteic, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. Saskaņā ar Civillikuma 1775.pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Tiesa atzīst, ka ar augstāk minētajiem pierādījumiem ir apstiprinājusies Atbildētāja prettiesiskā rīcība, kā rezultātā Prasītājam nodarīti zaudējumi EUR 874,97 apmērā.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atlīdzības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta pirmās daļas 1.punktu, apdrošinātāji izveido un Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs administrē Garantijas fondu. Garantijas fonda mērķis ir nodrošināt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu to zaudējumu segšanai, kurus nodarījis transportlīdzeklis, kura īpašnieks savu civiltiesisko atbildību nav apdrošinājis.

2011.gada 15.septembrī biedrība "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" pieņēma lēmumu Nr.05/T-364.2011/818 izmaksāt AAS "BTA Baltic Insurance Company" apdrošināšanas atlīdzību LVL 614,93 (lietas 19., 20.lapa).

Tā kā biedrība "Latvijas transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" atlīdzināja AAS "BTA Baltic Insurance Company" ceļu satiksmes negadījumā bojātās automašīnas īpašniekam izmaksāto atlīdzību Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atlīdzības obligātās apdrošināšanas likuma 31.panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā, tad tiesa atzīst, ka prasītājs ieguva regresa tiesību pret personu, kas atbildīga par zaudējumu rašanos un nav apdrošinājusi savu civiltiesisko atbildību, proti, pret /pers. B/.

Prasītāja pārstāvis 2011.gada 21.septembrī, 19.oktobrī, un 2014.gada 15.decembrī atbildētājam nosūtījis pretenziju un brīdinājumus par zaudējumu atlīdzināšanu regresa kārtībā, kurā noteikti termiņi labprātīgai zaudējumu atlīdzināšanai un izskaidrotas sekas, ja zaudējumi netiks samaksāti (lietas 53.-55.lapa).

Apmierināma arī prasība daļā par administrēšanas izdevumu EUR 298,28 piedziņu no atbildētāja.

Prasības pieteikumā prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētāja atlīdzību par regresa lietas administrēšanu, norādot, kā atsevišķu prasījumu, prasījumu par atlīdzību par regresa lietas administrēšanu EUR 160,12, prasījumu par maksas par regresa lietas administrēšanu pirmstiesas stadijā piedziņu EUR 52,08 apmērā un prasījumu par maksas par regresa lietas administrēšanu tiesvedības stadijā piedziņu EUR 86,08 apmērā.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītājs pārskaitīja AAS "BTA Baltic Insurance company" atlīdzību par regresa lietas administrēšanu EUR 160,12 apmērā (lietas 26.-29. lapa), maksu par regresa lietas administrēšanu pirmstiesas stadijā EUR 52,08 apmērā (lietas 24.-25.lapa) un maksu pa regresa lietas administrēšanu tiesvedības stadijā EUR 86,08 apmērā (lietas 21.-23.lapa).

Izšķirot strīdu par prasītāja papildu izdevumu piedziņu, kas radās, nodrošinot apdrošināšanas atlīdzības izmaksu trešajai personai, OCTA likuma 41.panta otrās daļas 1.punkts par prasītāja tiesībām iesniegt regresa prasību ir jāvērtē kopsakarā ar šā likuma 44.panta otrās daļas 2.punktu (Biedrība „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" izmaksā no Garantijas fonda apdrošināšanas atlīdzību), 8. punktu (Biedrība „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" ceļ regresa prasības), 51.panta pirmās daļas 1.punktu un trešās daļas 1.punktu (no Garantijas fonda tiek nodrošināta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa un izdevumi par ekspertīzi un citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām darbībām). Nav apšaubāms, ka trešajai personai izmaksājamā apdrošināšanas atlīdzības apmēra noteikšanai ir nepieciešams novērtēt zaudējumus, ko saskaņā ar OCTA likuma 37.panta pirmo daļu un trešo daļu veic sertificēts eksperts, apskatot uz apdrošināšanas atlīdzību pretendējošās personas bojāto mantu. Tādējādi atzīstams, ka zaudējumu apmēra noteikšana ir objektīvi saistīta ar papildu izdevumiem, tostarp eksperta darba apmaksu, kas atbilstoši OCTA likuma 51.panta trešās daļas 1.punktam tiek maksāta no Garantijas fonda līdzekļiem. No iepriekš norādītā redzams, ka, pildot ar likumu noteikto pienākumu nodrošināt ceļu satiksmes negadījumā cietušo trešo personu interešu aizsardzību (OCTA likuma 44.panta pirmā daļa), Biedrība „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" Garantijas fonda līdzekļus izlieto ne tikai apdrošināšanas atlīdzības izmaksai, bet arī ar to saistītu pasākumu finansēšanai. Šie izdevumi tāpat kā

trešajai personai izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība rada prasītājai mantiski novērtējamu pametumu jeb zaudējumus (*skat. 2015. gada 30. jūnija Augstākās tiesas Civillietu departamenta spriedumu lietā SKC-0093/2015*).

No lietas materiāliem tiesa konstatēja, ka prasītājam ir radušies papildus zaudējumi EUR 298,28 apmērā sakarā ar AAS "BTA Baltic Insurance company" veikto apdrošināšanas atlīdzību lietas administrēšanu, kas ir atrunāta starp Prasītāju un apdrošināšanas akciju sabiedrībām 2005.gada 28.februārī noslēgtajā līgumā par savstarpējo sadarbību atlīdzību lietu administrēšanā TAB/SAD-1 (lietas 31.-43.lapas), un tie piedzenami no atbildētāja par labu prasītājam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Tiesa atzīst, ka prasītāja labā no atbildētāja /pers. B/ piedzenami tiesas izdevumi – samaksātā valsts nodeva EUR 175,99 apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70 apmērā, kopā - EUR 180,69 (lietas 10., 11.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo un otro daļu un Civilprocesa likuma 195.pantu prasītājam ir nosakāmas tiesības saņemt likumiskos sešus procentus gadā no neatmaksātās parāda summas par laiku no sprieduma spēkā stāšanās līdz sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu tiesa nosaka sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no tā spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš minēto, saskaņā ar Civillikuma 1775., 1779. pantu un Civilprocesa likuma 41., 93., 97., 193., 195., 204.[1], 250.[18], 250.[25], 250.[27], 413.-415., 440.[2] pantu tiesa

n o s p r i e d a:

prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu Biedrībai "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", reģistrācijas Nr.40008084453, zaudējumus EUR 1173,25 un tiesas izdevumus EUR 180.69, kopā – EUR 1353,94 (viens tūkstotis trīs simti piecdesmit trīs *euro* un 94 centi), samaksu veicot prasītāja kontā Nr.LV48HABA0551027524940, ,,Swedbank" AS, HABALV22.

Noteikt Biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" tiesības saņemt likumiskos 6 (sešus) procentus gadā no neatmaksātās zaudējumu (EUR 1173,25) summas līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

Noteikt termiņu labprātīgai sprieduma izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Ogres rajona tiesā.

Tiesnesis D.Plaudis